

Egzamin semestralny – Wiedza o społeczeństwie – semestr 1

Zadanie 1. Połącz typy społeczeństwa z opisem.

1. społeczeństwo otwarte 2. społeczeństwo postindustrialne 3. społeczeństwo masowe
- a) Charakterystyczna dla tego społeczeństwa jest dominująca pozycja sektora usług w gospodarce. Podstawą funkcjonowania przedsiębiorstw jest w nim specjalistyczna wiedza. W produkcji wykorzystuje się nowoczesne technologie.
- b) W społeczeństwie takim można zaobserwować stopniowy zanik więzi międzyludzkich. Jego członkowie odchodzą od tradycyjnych wartości. Dominują wśród nich postawy bierności, materializmu i konformizmu.
- c) U podstaw funkcjonowania tego społeczeństwa leży masowe wykorzystanie nowoczesnych, zaawansowanych technicznie środków komunikacji oraz szybkie przetwarzanie i przekazywanie informacji. Życie w tym społeczeństwie jest zorganizowane zgodnie z zasadami wolności, tolerancji, pluralizmu oraz poszanowania praw jednostki.

Zadanie 2. Przeczytaj tekst i odpowiedz na pytania.

Teza głosząca, że modernizacja nieuchronnie związana jest z sekularyzacją, okazała się całkowicie nieprawdziwa. Rosnąca popularność Kościoła zielonoświątkowców w obu Amerykach czy coraz większa liczba wyznawców islamu są najlepszymi dowodami jej fałszywości. Żyjemy jednak w "świeckiej epoce", w której religia nie jest już czymś danym z góry, lecz kwestią świadomego wyboru. W wywiadzie udzielonym "Europie" wybitny myśliciel Charles Taylor analizuje warunki życia w "cywilizacji postreligijnej". Zdaniem Taylora konieczne jest przemyślenie na nowo zjawiska sekularyzacji. Według niego wojujący ateizm dążący do całkowitego wyeliminowania religii ze wszystkich dziedzin życia jest zjawiskiem marginalnym. Nowoczesność przyniosła zmianę, która jest dla wiary zarówno zagrożeniem, jak i szansą. Z jednej strony pojawiają się reakcje obronne ze strony tych, którzy za wszelką cenę usiłują przywrócić religii tradycyjną funkcję czynnika porządkującego wszelkie sfery życia, w tym również sferę polityczną. Z drugiej strony modernizacja skłania większość wiernych do przemyślenia swoich wyborów na nowo i porzucenia dogmatyzmu. Taylor jest przekonany, że "w końcu i katolicyzm musi przyjąć lekcję nowoczesności". Ryzykuje wprowadzić tym samym utratę jednego, oczywistego dla wszystkich wyznawców języka, ale dzięki podejmowanym wciąż na nowo dyskusjom nad podstawami wiary będzie wybierany bardziej świadomie i głębiej przeżywany.

1. Jak, według Taylora ludzie postrzegają dziś religię?
2. Jaka przyszłość czeka religię?